

תת"ע 10953/01/13 - מדינת ישראל נגד סרגיי זלמן

בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה

תת"ע 10953-01-13 מדינת ישראל נ' סרגיי זלמן
תיק חיצוני:

בפני המאשימה
נגד הנאשם
החלטה
כבוד השופטת רות וקסמן
מדינת ישראל
סרגיי זלמן

בפני טענת "אין להשיב לאשמה" עפ"י סעיף 158 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982 (להלן: "החסד"פ").

1. הנאשם סרגיי זלמן מואשם כי ביום 26.1.13 בסביבות השעה 03:28, נהג ברכב מדגם סובארו מ.ר. 1476075 בכביש 412, וכי בבדיקה אקראית שנערכה לו ע"י משטרת ישראל, במסגרת אכיפת איסור נהיגה בשכרות, התגלה כי נהג בהיותו שיכור, מאחר שריכוז האלכוהול בליטר אחד של אויר נשוף היה 335 מיקרוגרם.

2. לפיכך מיוחסת לנאשם עבירה על סעיף 62(3) לפקודת התעבורה ותקנה 169ב' לתקנות התעבורה.

3. הנאשם מצידו כפר באשמה לרבות כפירה בשכרות, מיומנות המפעיל של מכשיר הינשוף, שעת העבירה, חוקיות המכשיר ותוכן בלוני הכיול.

4. בסעיף "נסיבות המקרה" נרשם ע"י השוטר שערך את הדו"ח, רס"ר איתי לנדסמן (להלן: "השוטר") כדלקמן: "אני עומד במחסום לצד המתנדב אריה זיגל כאשר ראיתי את המתנדב עוצר את הרכב הנ"ל. בבדיקה שביצע נמצא נכשל בנשיפון דיגיטלי, אריה העביר אלי את הטיפול בנהג בשעה 03:35 בדקתי בשעון שבטלפון הנייד שברשותי. הודעתי לנהג כי הוא חשוד בנהיגה בשכרות ואסור לו לעשן לשתות לאכול להקיא וכן אסור לו להכניס דבר לפה ו/או לאפו. ביצעתי לנהג החשוד בדיקת מאפיינים מצורף דוח פעולה באכיפת איסור נהיגה בשכרות, מרגע שהנהג החשוד עבר לטיפול שלי הנהג לא עישן לא אכל לא שתה לא הקיא לא הכניס דבר לפה ו/או לאפו. דרשתי מהנהג לבצע בדיקה והקראתי לו את סעיף 8 בדוח פעולה, וחתם בפני. העברתי את הנהג למפעילת הינשוף מיכל מימון והייתי לצידה במשך כל הבדיקה ביחד עם הנהג החשוד איש לא ניגש אלינו ולא מסר לו דבר במשך כל הזמן שהיה בהשגחתי" (ת/7).

5. בתום פרשת התביעה הגיש ב"כ הנאשם בקשה מפורטת בטענת "אין להשיב לאשמה" מהטעם שהתביעה לא עמדה בנטל הרובץ עליה להוכיח את כל יסודות העבירה.

6. ב"כ הנאשם טוען, בקליפת אגוז, כי המאשימה לא הוכיחה יסודותיו של סעיף 62(3) לפקודת התעבורה, שעליו היא מסתמכת בכתב האישום; כי על המאשימה היה להוכיח תחילה שעצירת הנאשם נעשתה על ידי "שוטר" - בעל תפקיד שהוסמך לכך בחוק ולא על ידי מתנדב של המשמר האזרחי; כי מכשיר הינשוף ששימש לבדיקת הנאשם אינו אמין, ומכל מקום אינו המכשיר שפורסם ברשומות בתאריך 15.7.07 ובשום שלב לא הוכיחה המאשימה כי מדובר במכשיר טוב יותר; כי מפעילת הינשוף עת/1 גילתה חוסר בקיאות בהפעלת המכשיר; כי תעודת עובד הציבור שצירפה המאשימה מעידה על רישום, אך לא על תקינות המכשיר; כי תעודת עובד הציבור שצירפה המאשימה מעידה על רישום, אך לא על תקינות המכשיר; כי תעודות הבלון מזויפות וכי קיים ספק גדול באשר לזהות החברות הזרות ספנטק ואס.טי.גי. אשר מספקות את בלוני הגז לישראל; כי על פי בדיקת המאפיינים לא ניתן לקבוע כי הנאשם ביצע את העבירה המיוחסת לו; כי האמירות לכאורה שנרשמו מפי הנאשם ובהן הודאה לכאורה בשתיית אלכוהול, הינן בלתי קבילות.

7. לפיכך טוען ב"כ הנאשם כי בכל אחד מהנימוקים שנפרשו לעיל ובוודאי בהצטברותם יש די כדי לקבוע כי אין להשיב לאשמה.

8. לאחר הגשתה הנ"ל הגיש ב"כ הנאשם בקשה להוסיף על טיעונים במסגרת "אין להשיב לאשמה" שם טען כי לפי סעיף 30 לפקודת הראיות, בהליך פלילי אין לקבל תעודת חוץ כחריג לכלל האוסר עדות שמיעה.

9. מנגד, הגישה המאשימה תגובה מפורטת ובה נטען, בקליפת אגוז, כי כתב האישום כולל בחובו את כלל יסודות העבירה הנדרשים עפ"י חוק; כי מכשיר הינשוף במקרה דנן הינו אותו מכשיר אשר הוכח בפסיקה כאמין וחוקי וככזה שיש בממצאיו כדי לבסס כדבעי הרשעה בפלילים; כי המכשיר אושר על ידי שר התחבורה בהסכמת שר הבריאות וכי שדרוגים שנערכו במכשיר אינם אלה עדכוני תוכנה שלא דורשים אישור מחדש של השר; כי מפעילת המכשיר עת/1 מיכל מימון הוסמכה באופן רשמי לעניין ואף קבלה תעודת מפעילה מוסמכת; כי המתנדב שעצר את רכבו של הנאשם לא חרג מסמכותו; כי לא נפל דופי בפעולתם של השוטרים בשטח החל מעצירת הרכב ועד סיום בדיקה במכשיר הינשוף; כי מעמדה הראייתי של תעודת הבלון נבחן זה מכבר בפסיקה ונקבע כי היא מהווה רשומה מוסדית לכל דבר ועניין ואילו סעיף 30 לפקודת הראיות, שעליו מסתמך הסנגור, מכוון למסמך המהווה גופו פעולה משפטית, כגון יפוי כח, הסכם או צוואה ואין הכוונה בו למסמך שמהווה הצהרה על עובדות כתחליף למתן עובדות בבית משפט כפי שקיים ברשומה מוסדית; כי אין ממש בטענת הנאשם לגבי מרמה כביכול מצד המאשימה בהגשת תעודת עובד ציבור ותעודות הבלון של חברת STG, וכי הטענות בעניין זה כבר נדחו בעבר ע"י הפסיקה.

10. מטרת הטענה שאין להשיב לאשמה היא להביא לסיום המשפט הפלילי מקום שהתביעה לא הרימה את נטל הבאת הראיות באמצעות ראיות לכאוריות להוכחת הנטען בכתב האישום (ע"פ 24/49 זרקא נ' היועמ"ש פ"ד ד' 504, 522, מפי כב' השופט אגרנט (כתוארו אז). כדי לעבור את המשוכה שבעקבותיה תחויב ההגנה להשיב לאשמה "אין צורך אלא בראיות בסיסיות, אם כי דלות, להוכחת יסודותיה של העבירה שפרטיה הובאו בכתב האישום, ודי בקיומה של מערכת ראיות ראשוניות המעבירה את הנטל של הבאת הראיות על שכם הנאשם" (דברי כב' השופט ש. לוי (כתוארו אז) בע"פ 141/84 מ"י נ' טובול ואח' פ"ד לט(3) 596, 606-607).

11. בע"פ 732/76 מ"י נ' כחלון (פ"ד לב(1), 170) קבע כי השופט שמגר (כתוארו אז) כי "אין לדקדק בשלב דיוני זה כחוט השערה ולערך בדיקה מסועפת כדי להסיק אם אכן הוכח לכאורה כל פרט שולי וכל יסוד מישני מאלה שהוזכרו באישום. די בכך שיהיו ראיות לכאורה לגבי היסודות המרכזיים של האישום".

12. באשר למונח "ראיות לכאורה" בהקשר של טענת "אין להשיב לאשמה" קבע בית המשפט העליון בבש"פ 153/95 רחאל נ' מ"י, פ"ד מט(2) 221, כדלקמן:

"ראיות לכאורה' על פי סעיף 158 לחוק (חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982), משפיעות על סדר הדין הפלילי בלבד, במובן זה, שקיומן מעביר לנאשם את נטל הבאת הראיות, אך אינו מעביר על שכמו את נטל השכנוע, הנותר תמיד על התביעה. הנאשם לא יורשע בדין אלא אם כן בסוף המשפט יתברר, כי משקל הראיות שהובאו נגדו מספיק להוכחת אשמתו מעבר לכל ספק סביר. על כן נאשם עשוי להיות מזוכה בדינו אף אם התביעה עמדה בנטל הבאת הראיות והנאשם לא הביא מצידו ראיות לסתור את ראיות התביעה, וזאת אם היה בראיות התביעה כדי להותיר ספק סביר באשמת הנאשם. לנוכח ההשלכה המוגבלת של 'ראיות לכאורה' על הכרעת הדין, נקבע כי די בראיות דלות ובסיסיות, כי משקלן אינו רלוונטי, וכי הראיות אינן מאבדות מערכן הלכאורי גם אם בחומר שהובא בפרשת התביעה קיימות ראיות המחלישות א הראיות המרשיעות או סותרות אותן" (ור' גם בש"פ 8087/95 זאדה נ' מ"י פ"ד נ(2) 133 ובש"פ 4192/97 חסין נ' מ"י (פורסם בנבו), ניתן ביום 27.7.07).

13. הכלל הוא אם כן, כי רק אם ייקבע "כי אין בראיות שהוגשו לבית המשפט מטעם התביעה כדי לבסס הרשעה "אפילו יינתן בהן מלוא האמון, ויוענק להן מלוא המשקל הראייתי". במצב כזה, אין הצדקה לדרוש מן הנאשם להתגונן; שהרי אין לו בפני "מה" להתגונן, וראוי לזכותו". (י. קדמי, על סדר הדין בפלילים, תשס"ט-2009 חלק שני, כרך א, עמ' 1446 ("קדמי")).

14. ומן הכלל אל הפרט: לאחר שעיינתי בטיעוני הצדדים, ולאור ההלכות המפורטות לעיל, נחה דעתי כי המאשימה הציגה תשתית ראייתית לכאורה במידה מספקת בכדי להעביר את נטל הבאת הראיות מהתביעה לנאשם וזאת מהטעמים שלהלן.

15. ראשית, היקפה הרחב של הבקשה בטענת "אין להשיב לאשמה" פועל במקרה זה נגד עמדת ההגנה, בבחינת "תפסת מרובה לא תפסת".
16. שנית, הבקשה בטענת "אין להשיב לאשמה" כוללת בחובה טענות המחייבות חקירה ובירור של עדויות שנשמעו במשפט כפי שעולה, מההשגות נגד מקצועיותה של עת/1 מפעילת הינשוף. אולם, כפי שהובהר לעיל, בשלב זה אין זה מתפקידו של בית המשפט לבחון את משקל הראיות ומהימנות העדים.
17. שלישית, הבקשה בטענת "אין להשיב לאשמה" כוללת טענות נגד תקינותו, אמינותו וחוקיותו של מכשיר הינשוף, וכן נגד תעודות הבלון, טענות שכבר נדונו ונדחו בפסיקה (עפ"ת (ירושלים) 25457-04-10 מ"י נ' עוזרי; רע"פ 3981/11 נעם שרביט ואח' נ' מ"י ור' גם החלטתי בתת"ע (פ"ת) 6375-12-12 מ"י נ' מלניק וסילי) ואינני מוצאת לנכון לשוב ולדון בהן טרם שתשמע פרשת ההגנה ותנתן לנאשם מלוא הזכות להביא מומחים וראיות אחרות מטעמו ולהפוך התמונה על פיה.
18. רביעית, לגבי הוראת סעיף 30 לפקודת הראיות, שהסנגור ייחס לה חשיבות מיוחדת, אני מקבלת את עמדת המאשימה וקובעת כי תעודת הבלון איננה בבחינת "תעודת חוץ" כמשמעותה בסעיף 30 הנ"ל כי אם רשומה מוסדית, על פי סעיפים 35 ו-36 לפקודת הראיות, ולכן לא נדרש להוכיחה בדרך המפורטת בסעיף 30 (ר' החלטת כב' השופט סעדון בתת"ע (ת"א) 9932-01-16 מ"י נ' תן).
19. חמישית, לגבי כל יתר טענות ההגנה, אני קובעת כי בשלב בו טעם נשמעו מלוא הראיות בתיק וב שים לב לכלל הקבוע בפסיקה כמובא לעיל, כי די בקיומן של ראיות דלות ובסיסיות להוכחת יסודות העבירה ובהותרת ספק סביר באשמת הנאשמים בכדי לחייבם להשיב לאשמה, אינני סבורה כי יש מקום להכנס לניתוח מפורט ומעמיק של הראיות בשלב זה טרם שהוצגה בפני בית הדין התמונה המלאה ובית הדין התייחס לטענות המאשימה בהרחבה במסגרת הכרעת הדין.
20. זאת ועוד, הטענה שאין להשיב לאשמה, מתייחסת עקרונית לכל עבירה שאפשר להרשיע בה בשל האירוע נשוא האישום; דהיינו הטענה היא שאין ראיות מספיקות להרשעה לא רק בעבירה הנקובה בכתב האישום, היינו: "נהיגה בשכרות", אלא גם בעבירות "פחותות" ממנה. אשר על כן, ככלל כל עוד יש "ראיה לכאורה" לעבירה "אחרת", הנעוצה בפרשה נושא כתב האישום, דין הטענה להדחות.
21. בענייננו, ומוכן שאינני מביעה כל עמדה בנדון, ייתכן כי ייעשה בסופו של דבר שימוש בהוראת סעיף 184 לחסד"פ, כך שהכרעת הדין תתייחס לעבירה של נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים (תקנה 26(2) לתקנות התעבורה), וגם מטעם זה יש לדחות את הבקשה שאין להשיב לאשמה.
22. סוף דבר: לאור כל האמור לעיל אני דוחה את הבקשה כי אין להשיב לאשמה. על הנאשם להשיב לאישום התלוי ועומד נגדו ולהציג תשתית ראייתית מטעמו.

23. קובעת להמשך הוכחות ליום 9.2.17 שעה 12:00.

הנאשם יזמן עדיו למועד הדיון, ככל וחפץ הוא.

נוכחות הנאשם חובה.

המזכירות תמציא ההחלטה לב"כ הצדדים בפקס שאת קבלתו תוודא טלפונית.

ניתנה היום, כ"א טבת תשע"ז, 19 ינואר 2017, בהעדר הצדדים.